

Verborgen Tuinen

Verborgen Tuinen

EEN LEERRIJKE REIS LANGS DE BLOEIENDE
PARADIJZEN VAN DINA DEFERME

FOTO'S JOHAN DE MEESTER

LANNOO

Het leven bestaat uit vreugde en verdriet.
Geen vooruitgang zonder stilstand, geen
krijgen zonder
loslaten.
Enkel in deze
acceptatie ligt
het geheim van
geluk.

Ik stak nooit onder stoelen of banken welk persoonlijk drama ik beleefde. Brandwonden tekenden mij voor het leven... Dankzij de liefde van mijn familie en mijn vrienden, mijn onverbreekelijke band met de natuur en het werk in mijn tuin vond ik de moed om uit een diep dal te kruipen. Vele bezoekers worden geroerd door mijn tuin en voelen de sterke emoties waarmee ik mijn tuin creëerde en die samen met Tony stap voor stap opbouwde.

Ik houd met hart en ziel van mijn plek en werk als architecte met evenveel enthousiasme aan tuinen voor andere liefhebbers.

Als opvolger van het met de Beervelde Award bekroonde boek Droomcombinaties geeft Verborgten Tuinen op een andere manier een schat aan ideeën en tips prijs en zal het elke tuinliefhebber evenzeer inspireren en verrassen.

Prachtige beelden van de meest uiteenlopende tuinen in binnen- en buitenland — gemaakt door een van de beste tuin- en natuurfotografen van ons land — zullen je doen dromen van een eigen paradijs en je aanzetten om met evenveel passie te tuinieren als ik dat doe.

Mijn tuinen zijn stukjes natuur met een zeer grote variatie aan (meestal inheemse) planten en bomen. Vandaag ben ik me steeds sterker bewust van de noodzaak om milieuvriendelijk te tuinieren. Nuttige insecten als bijtjes worden met uitsterven bedreigd als we geen halt toeroepen aan alle monoculturen, aan het aanleggen van tuinen vol betegeling, een stukje gazon en nagenoeg geen bloemen en struiken.

Mijn ontwerpen moeten alle zintuigen prikkelen. Het zijn stuk voor stuk tuinen boordevol kleuren, geuren, smaken en geluiden. De tuin hoort een plek te zijn die bij zijn bewoners past, waar je kunt ontspannen en ontsnappen aan de stress en het jachtige leven van alledag.

Back to nature met natuurlijke materialen, een kruidentuin, een moestuin, bloemborders, een boomgaard als daar ruimte voor is, een of meerdere waterpartijen, kippen, huisdieren en paarden... Kortom, alles wat een mens nodig heeft om gezond te blijven en tot rust te komen.

Voor ik me aan de ontwerptafel zet, ga ik eerst en vooral ter plekke kijken. Ik bestudeer de ligging en de grootte van de tuin, de stand van de zon, de aard van de bodem... Ik maak ook de nodige foto's en heb een uitvoerig gesprek met mijn klanten over hun noden en wensen.

De mensen moeten zich goed voelen bij mijn stijl. Daarom raad ik altijd aan om mijn eigen tuin en de andere ontwerpen van mijn 'Romantische Tuinenroute' te bezoeken. Ik vind het belangrijk dat mijn klanten en ik op dezelfde golflengte zitten en dat het ook op persoonlijk vlak tussen ons klikt. Op die manier ontwerp ik later hun tuin als was hij de mijne — met heel veel enthousiasme en liefde!

Ik voel me heel gelukkig in mijn beroep omdat ik elke dag creatief met de natuur kan werken. Ik werd geboren met de gave om de beelden in mijn hoofd op het tekenpapier gestalte te geven... Mijn vak bestaat erin mensen gelukkig te maken.

In dit boek tonen fotograaf Johan en ik het resultaat van vele jaren werk. We laten velerlei soorten tuinen zien: van klein tot heel groot, rondom verschillende stijlen van woningen. Van strak en hedendaags tot tijdloos en landelijk...

Alle tuinen hebben een ding gemeen, een romantische tuin die volledig afgestemd werd op de wensen van de eigenaars en in harmonie aansluit bij hun woning.

Ik wens iedereen veel kijk- en leesplezier en bovenal veel tuininspiratie!

Liefs,

Dina

EEN LEVENDE GETUIGENIS

Een stroom van stromingen en stijlen is decennialang over tuinenland getrokken. Oude cultuurtuinen vertolken de algemeen geldende opvatting: weg van de natuur.

Na eindeloos vele jaren en vele omwegen probeerden we, naarmate de natuur verdween door bewoning, industrie en veeteelt, weer aansluiting te krijgen met het groen en de vrije natuur rondom ons, maar dan zonder de ingespannen arbeid die een verzorgde tuin met zich meebrengt. Via natuurtuinen, prairietuinen, tuinen op kleur, thematuinen kwamen we tot het verschijnsel 'minimalisme'. Je betaalt dure tegels voor weinig tuin. Bovendien heeft het woord 'tuin' niet meer dezelfde betekenis als wat vorige generaties daaronder verstonden. Het is een 'ruimte' geworden voor activiteiten die binnenshuis niet kunnen plaatsvinden: barbecuen, zwemmen, zonnebaden, bubbelbaden. Er worden peperdure installaties gekocht voor zomeravonden die wij in ons klimaat bijna nooit mogen beleven. Maar reclame en foto's beloven al deze dromen.

De werkelijkheid is terug te brengen tot twee woorden: geen tijd! Studeren, uit werken gaan... dat is de noodzakelijke vooruitgang. Wie kan daar nog buiten? Het is al een hele opgave de potten op het terras water te geven, want de kinderen moeten naar de naschoolse sporten en muzieklessen gebracht worden en er moet, hoe dan ook, avondeten op tafel komen.

Maar diep in ons hart dromen we van een tuin, een stukje paradijs, waar vogels zingen, een appelboom schaduw geeft, kinderen ravotten, waar licht en schaduw hun spel spelen, een tuin waarin je je desnoods kunt verschuilen, verbergen (ligt hier niet het succes van de volkstuintjes?).

Een aantal begaafde tuinarchitecten heeft gelukkig een tussenweg uitgetekend waarin voldoening gevend en werkbesparend kan worden geleefd en getuinierd. Veel vrouwen namen hier een voornaam en richtinggevende plaats in. Een groot voorbeeld voor ons is beslist Dina Deferme. Door alle, soms warrige en verwarrende richtingen en stromingen heen blijft ze haar warme, klassiek-romantische zelf. Aan de grondslag ligt haar diepgaande kennis van architectuur, grond, planten en planttechnieken. Daarnaast haar zuiver aanvoelen van kleuren-harmonie, ritme en sfeer. Ze is een kunstenares die haar inspiratie put uit de natuur, maar ook haar kracht, energie en moed, ondanks al het zware waar ze door moest.

Haar eigen tuin en de tuinen die ze heeft ontworpen, geven een levende getuigenis van haar talenten. Als een lieve fee die een toverstaf over de bloemen zwaait en waarvan de glans en herinnering, lang nadat je de tuin verlaten hebt, nog nazinderen.

Dat is het geheim, de gift en de droom die ze doorgeeft aan de mensen voor wie ze een tuin creëert.

Mia Gevaert

De schoonheid van een tuin is niet te koop, ze behoort aan wie haar ontdekt en van haar weet te genieten.

01	TUINGELUK IN DE STAD	10
	Superplek	12
	- Ontwerptips voor kleine tuinen	16
	- Buxusweetjes	17
02	STRUCTUUR KLIJGT KLEUR	18
	Borders	20
	- Stevige borders: tips en tricks	22
	- Breng rust in de borders	23
	- Het aanleggen	23
03	EENHEID TUSSEN TUIN EN WONING	26
	Harmonie	28
	- Harmonie door kleur, vorm en een uitgekiende beplanting	30
	- Belangrijke punten bij het kiezen van kleuren	31
	- Bijzondere roodbladige plantencombinaties	32

04	RUSTPUNTEN IN DE TUIN	34
	Terrassen	36
	- De inplanting	38
	- Vormen	40
	- Decoratie: kunst of kitsch?	41
05	EEN TUIN IN EEN HEUVELLANDSCHAP	42
	Prachtige zichten	44
	- Integratie van een zwembad	47
	- Werken met niveauverschillen	47
	- Alles over siergrassen	50
06	EEN VIJVER VOOR RUST EN LEVEN	52
	Het kloppende hart	54
	- Aanleggen van een gemetste vijver, stap voor stap	57
	- Goed water is een basisprincipe!	58
	- Gezonde vissen	59
07	EEN SPEL TUSSEN GEORDEND EN ROMANTISCH	62
	Droge grond	64
	- Tips om de ondergrond beter waterhoudend te maken	67
	- Vaste planten top 20 voor droge grond	68
	- Hoe water geven?	69

08	GENOT DOOR DE SEIZOENEN HEEN	70	I3	TUINEN OM OP TE ETEN	116
	Sprookjestuin	72		Moestuinieren	118
	- Tips voor wintersfeer	74		- Een goede plaats voor de moestuin	120
	- Plezier van je tuin in elk seizoen	74		- Moestuin, stap voor stap	122
	- Hortensia's drogen	76		- Geef kleur aan de moestuin!	123
09	EINDELOZE VERRASSING	78	I4	EEN TUIN IN BALANS	124
	Kunst	80		Krachtig geheel	126
	- Het geheim van een boeiende tuin	85		- Ook in de schaduw is het zomer!	129
	- Tips om een smalle tuin optisch te verbreden	87		- Doen in het najaar	131
I0	EEN GROENE OASE MIDDEN IN DE STAD	88	I5	KARAKTERVOLLE TUIN MET MOOIE ACCENTEN	132
	Verborgten parel	90		Jong leven	134
	- Voordelen van een ommuurde tuin	94		- Hoe voorkom je onkruid?	137
	- Tips voor tuinieren in de stad	95		- Konijnenwerende weetjes en planten	139
	- Kruiden/groentemand voor het terras of balkon	97			
II	SIERTUIN IN EEN LANDSCHAPSTUIN	98	I6	HANG NAAR NOSTALGIE	142
	Vluchtheuvel	100		Lievelingsplek	144
	- Beginnen op een blanco blad	103		- Het wonderlijke geheim van de kip en het ei in de kast	147
	- Richtlijnen om zelf je tuin te ontwerpen	106		- Geur in de tuin	148
I2	EEN TUIN DIE GONST VAN HET LEVEN	108		- Enkele geurtoppers in mijn eigen tuin	150
	Laatzomerfeest	110	I7	KLEIN KROONJUWEEL	152
	- Het belang van biodiversiteit	112		Tuinieren op twee hoog	154
	- Hoe maak je een insectenhotel?	114		TUINAGENDA	157

A lush garden scene featuring a wooden bench in the foreground, surrounded by various plants including pink asters, green hydrangeas, and small pink flowers. A light-colored tag with a hole and a string is placed in the lower right corner. The background is filled with dense green foliage and a tree trunk.

O
Tuingeluk in
de stad

BERCHEM

WAAR: DE TUIN BEVINDT ZICH IN BERCHEM, EEN RANDGEMEENTE VAN DE STAD ANTWERPEN. GRENZEND AAN TWEE DRUKKE WEGEN EN IN HET MIDDEN VAN DE BEBOUWDE KOM, LIGT DEZE GROENE OASE IN HET VERLENGDE VAN EEN IN EEN MODERNE STIJL GERENOVEERD HERENHUIS.

TOTALE OPPERVLAKTE: 11 ARE.

SAMENSTELLING GROND: DE ONDERGROND IS ZAND.

Superplek

Een tuin hoeft niet uitgestrekt te zijn om zijn bewoners geluk en ontspanning te geven. Belangrijk is dat je naar buiten kunt en dat de kinderen speelruimte hebben. En niet te vergeten, dat je op mooie avonden vrienden kunt ontvangen en samen tussen het groen kunt genieten.

‘Voor ons is de tuin ook een stuk “tot rust” komen en een oase van groen in de stad’, vertelt Annemie. ‘Mijn man en ik werken graag in de tuin, het eigenhandig telen van enkele groenten, het plukken van verse kruiden... dat maakt je hoofd leeg. ’s Middags verwarmt de zon het achterste terras en ’s avonds kunnen we aan het ronde zijterras nog genieten van de laatste zonnestralen. Ook heel knap is dat de bestaande elementen, zoals de oude perelaars, helemaal opgenomen werden in de nieuwe aanleg. We hadden een voorkeur voor redelijk wat gazon en paarse en witte tinten.

We zijn verzot op rozen en vinden de rozenbogen dan ook magnifiek. De combinatie met de verschillende clematissen is ronduit schitterend.

De buxushaagjes en de indeling met andere hagen in een soort van compartimenten is geslaagd. Zo beschikken we eigenlijk over verschillende tuinen!’

De achterste bijbouw contrasteert sterk met het vooraanzicht van de woning. Dit nieuwe gedeelte is modern, ruim en licht. De keuken met de eettafel en de zitkamer – eigenlijk de ruimten waar de familie het meest vertoeft – grenzen aan de tuin. Door de grote ramen zit het gezin als het ware in de tuin ‘te ontbijten’.

‘We hebben een fantastisch uitzicht elke keer wanneer we aan tafel zitten. Ja, zelfs wanneer we aan het koken zijn’, legt Annemie uit. Het hoofdterras, vlakbij, heeft dezelfde eigenschappen als de leefkamers: open en ruim. De binnenbetegeling, ook arduinen tegels, wordt op dit terras herhaald en geaccentueerd door de kleine mozaiek van kasseitjes die samenhang en eenheid brengt. Laat voor een speels effect het pad op de ene plaats smal en op een andere plaats breed genoeg om eventueel ook nog als zitplaats te kunnen dienen.

— IJzeren bogen met o.a. Rosa ‘Blossomtime’ en Clematis ‘Etoile Violet’, Nepeta ‘Six Hills Giant’ aan de voet.

De buxus-
bollen en de
ronde vorm van
het tweede
terras geven de
tuin een speelse
toets.

Strak geschoren buxuspartijen en de vorm van het hoofdterras beklemtonen de strakke lijnen van het interieur. De buxusbollen en de ronde vorm van het tweede terras, daarentegen, geven de tuin een speelse toets en maken die zacht en charmant.

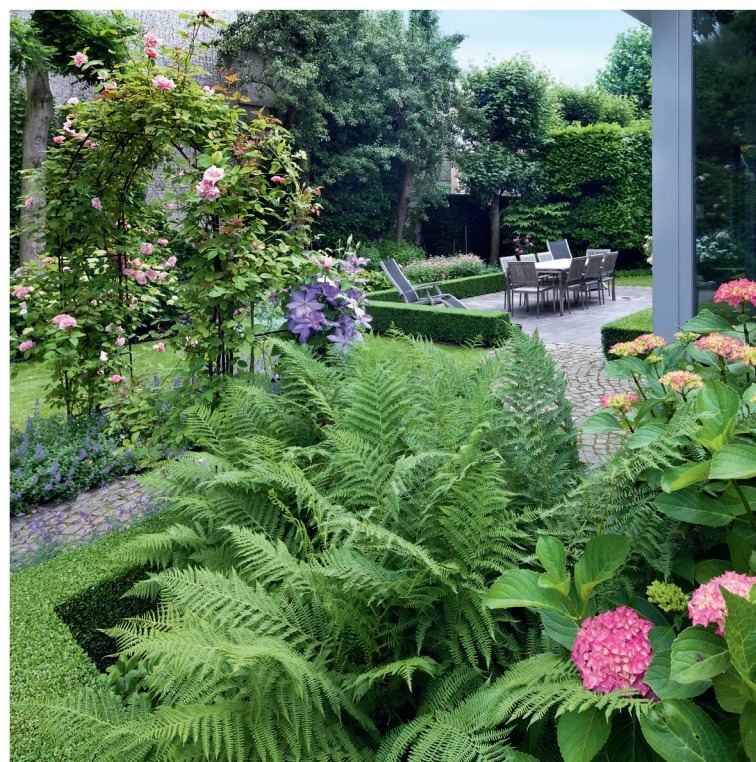
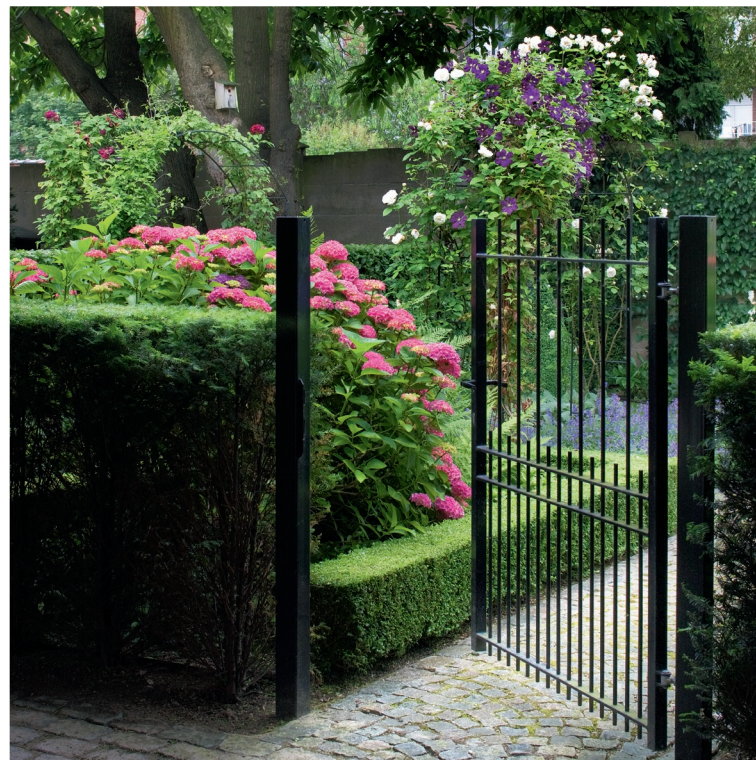
De compost- en de bergruimte werden weggewerkt achter een groenblijvende haag en een kastanjarahouten poortje. Een kweek- en zaaiserre werd ingewerkt op een zonnige en goed bereikbare plaats met een minikruiden- en moestuin langs de rand ervan.

Een probleem hier was het camoufleren van een hoge lelijke muur pal op de zichtas vanuit de leefruimte. Nu, gedeeltelijk begroeid met groenblijvende klimop en gecamoufleerd door enkele oude perenbomen, aangekleed met hortensia's en grote groepen mooie vaste planten, wordt hij in het geheel opgenomen. Hij geeft niet meer dat beklemmende gevoel en de tuin op de voorgrond krijgt alle aandacht.

Ontwerptips voor kleine tuinen

- Houd de lijnen van een kleine tuin simpel en duidelijk.
- Plaats de perceelsgrenzen zo weinig mogelijk *in the picture*.
- Als je potten gebruikt, kies dan voor enkele mooie grotere exemplaren.
- Door het grondstuk op te delen en in verschillende terrassen te voorzien, lijkt het geheel groter dan vroeger.
- Vermijd een centraal grasveldje; stukjes gazon her en der verruimen, hangen alles aan elkaar en brengen rust in het geheel.
- De met rozen en clematis begroeide bogen zorgen voor een vleugje romantiek, ze breken het zicht en de herhaling ervan maakt de tuin optisch langer.
- Groenblijvende elementen geven structuur aan de tuin, je kunt er minder mooie elementen mee wegwerken, stukken tuin achter verstoppen, zodat je niet alles overziet en de tuin verrassender wordt en groter lijkt.
- Rond schept ruimte, zorg als het kan voor een rond terras.
- Vermijd elementen die de lengte accentueren, zoals een lang recht pad. Laat de paden verspringen.
- Zorg dat de tuin niet te druk of te rommelig wordt en wees terughoudend in het gebruik van materialen.

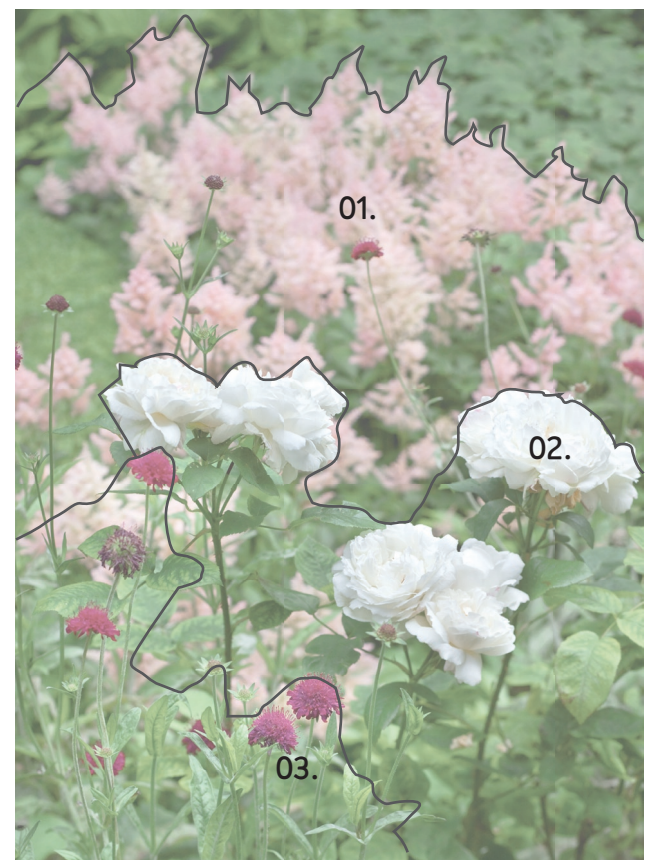

BUXUSWEETJES:

- Je kunt buxus tussen mei en september snoeien wanneer je maar wilt – echter nooit voor of op hete dagen. De voorkeur gaat uit naar bewolkte dagen.
- Om het verbranden van de planten te voorkomen, maak je de haag voor en na het snoeien nat.
- Een snoeibeurt vergt kracht van de planten, geef daarom wat extra bemesting na de snoei.
- Voed de buxus, vooral op zandgrond, drie keer per jaar.
- Om een mooi compacte haag te krijgen, snoei je het best twee keer per jaar.
- Geef buxus in pot met een geel randje wat extra kali, haal de plant om de drie jaar uit de pot, kort de wortels wat in en doe verse teelaarde rond de kluit. Vergeet niet om op tijd te bemesten.

Snoei best twee keer per jaar voor een compacte haag.

01_ *Astilbe 'Bressingham Beauty'* - 02. *Rosa 'Prosperity'* - 03. *Knautia macedonica*.

A lush garden scene featuring various plants. In the foreground, there are numerous tall, slender stalks of purple flowers, likely Salvia, with small, dense clusters of blossoms. Behind them, there are plants with dark, reddish-brown leaves, possibly a variety of Coleus. The background is filled with more greenery and hints of other flowers. A light-colored, rectangular tag with a hole on the right side is placed in the lower right foreground, partially overlapping the purple flowers. The tag has the text '02' in a large, pink font, followed by 'Structuur krijgt kleur' in a black, serif font. A small piece of white string is tied through the hole in the tag.

02

Structuur
krijgt kleur

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

De tuin van Dina Deferme kan elke zondag van juni, juli en augustus bezocht worden tussen 10 en 18 uur

Beuzestraat 64

B-3511 Stokrooie-Hasselt

Tel. (+)32 11/25 64 58

www.deferme.be

Groepen op afspraak van dinsdagmorgen tot zaterdagmiddag

De Romantische Tuinenroute: schitterende privétuinen ontworpen door Dina Deferme, exclusief te bezoeken tijdens de laatste drie zondagen van juni tussen 10 en 18 uur; voor meer info: www.deferme.be/tuinenroute

't Demerhuisje: het romantische, sfeervolle vakantieappartement 't Demerhuisje (p. 154) kun je boeken: www.deferme.be/vakantieappartement.

Tekst: Dina Deferme

Fotografie: Johan Demeester

Grafische vormgeving: Whitespray

Als u opmerkingen of vragen heeft, dan kunt u contact nemen met onze redactie:

redactielifestyle@lannoo.com

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2013

D/2013/45/198 • ISBN 978 94 014 0685 7 • NUR 420-425

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.